

VANTAAN LUONTORETKIEN YHTEENVEDOT 2018

SISÄLLYSLUETTELO

15.4.2018 Lintujen kevätmuuton tarkkailua Pakkalassa	3
22.4.2018 Lintujen kevätmuuton tarkkailua Pitkäjärvellä.....	3
29.4.2018 Lähimetsäretki Pitkäkoscalle ja Silvolaan.....	4
5.5.2018 Sipoonkorven vaellus	5
13.5.2018 Koko perheen äitienpäiväretki Kuusijärvellä	5
16.5.2018 Retki Mätäojalle halavasepikän ja liito-oravan maille.....	5
19.5.2018 Kevätretki Tussinkoscalle	6
23.5.2018 Keravanjoen linturetki.....	6
3.6.2018 Lähimetsävaellus Hämevaaraan.....	7
5.6.2018 linturetki Kylmäojalle	8
10.6.2018 Valokuvausretki Gubbmossenin suolle.....	9
17.6.2018 Luonnonkukkien päivän retki Tuupakan kedolle	9
1.7.2018 Lähiluontoretki Raappavuorelle	10
5.7.2018 Lähiluontoretki Leinelän metsään	11
11.7.2018 Lähimetsäretki Kylmäojan korpeen.....	11
15.7.2018 Koko perheen retki Tammistoon	12
22.7.2018 Lähimetsäretki Pähkinäpuistoon ja Lammaslammen ympäristöön	13
29.7.2018 Lähimetsävaellus Ylästään: Blåbärkärrsbergen, Hagkärrsbergen, Tuupakanlampi, Hakakorpi	14
5.8.2018 Luonto- ja geologiaretki Länsimäen kallioille	16
12.8.2018 Hyönteisretki Vehkalanmäelle	16
19.8.2018 Kosteikkoretki Lamminsuolle	17
25.8.2018 Sipoonkorven vaellus	18
2.9.2018 Lähimetsäretki Timmermalmiin	19
9.9.2018 Syysretki Simonkylän metsään.....	19
15.9.2018 Sieniretki Sipoonkorpeen	20

15.4.2018 LINTUJEN KEVÄTMUUTON TARKKAILUA PAKKALASSA

Kello 08:00-10:20

Oppaina Paul Segersvärd ja Eero Haapanen. Tapaaminen Backaksen kartanon pysäköintialueella Promenadin pohjoispäässä. Kolme retkeläistä odotteli Ylästöntien varressa, kun ohjeissa mainitaan tuo Ylästöntie 28. (Pitäisiköhän ensi vuoden retkikalenterissa ohjeistaa vielä tarkemmin esim: Käänny Ylästöntie 28 kohdalta ja jatka 300 m). Retkelle osallistui 31 innostunutta henkeä, joista kaksi oli lapsia. Vantaan naapurikunnista saapui paikalle 8 retkeläistä.

Reitti: Kävelimme edellisvuoden tapaan lähtöpaikalta peltotietä länteen lähimpien peltujen laidalle. Peltotie ylittää kevätkuolaan Krakanojan, joka lähistöllä laskee Vantaanjokeen. Pelloilta jatkoimme Kartanokosken kentän nurmikoille ja edelleen Tammistontietä kohti Tammiston taajamaa. Kävelimme Vantaajoen ylittävälle sillalle, jonka levennyksillä pidimme lyhyen evästauon. Palasimme Tammiston hienon luonnonsuojelualueen läpi ulkoilupolkua pitkin.

Havainnot, tapahtumat: Sää oli koko retken ajan aurikoinen, lämpötila +4-8. Backaksen kartanon parkkipaikan yli lentänyt nokkavarpunen avasi retken. Kevätlinnuista näimme/kuulimme avomailla kuovin, metsäviklon, runsaasti räkättirastaita, laulurastas 10, sepelkyyhkyä, uuttukyyhkyä 4, laulavia kiuruja, 2 västäräkkiä, hemppoja jne. Metsähanhia 11 muuttavaa, laulujoutsen 4 muuttavaa. Leskenlehti kukki Kartanokosken kentän vierustan ojaassa. Vantaanjoessa kisaili 3 telkkää. Kävely Tammiston luonnonsuojelualueen läpi tuotti mm. laulavan rautiaisen, järripeipon, hippiäisen ja kuusitiaisen. Suojelualueen pähkinäpensaissa oli siitepölyviä hedekukkanorkkoja. Retken lintulajimäärä oli yhteensä komeat 39! (Vrt. 16.4.2017 28 lajia).

Osallistujat vaikuttivat tyytyväisiltä näkemäänsä ja kuulemaansa (aploodeja). Retki oli oikein onnistunut retkikauden avaus Vantaalla. Pakkala on kokonaisuudessaan hyvä kohde yleisöretkelle!

Paul Segersvärd

22.4.2018 LINTUJEN KEVÄTMUUTON TARKKAILUA PITKÄJÄRVELLÄ

Pitkäjärven aamuretkellä 22.4. klo 8.00 -10.10 opastivat Seppo Parkkinen ja Rauno Yrjölä. Osallistujia saapui 16, aikuisia ja yksi koulutytty, pari tuttua viime vuodelta. Joukossa oli myös yksi kouluavustaja, joka oli myöhemmin tulossa paikalle luokan kanssa ja halusi oppia tuntemaan järven peruslinnut. Olimme lähes koko ajan lintutornissa, jonne porukka hyvin mahtui. Sää oli hieman kolea mutta poutainen, sade alkoi sopivasti vasta juuri kun retki oli päättynyt. Kolmihenkinen perhe lähti tornista puolisen tuntia ennen muita, kun heille tuli kylmä. Sanoivat ehdottomasti tulevansa seuraaville retkille ja ainakin Harakkaan.

Lintuja näkyi mukavasti. Hyvin näkyvissä olivat nokikanat, telkät, haapanat, pesää rakentavat silkkiuikut, tukkasotkat, tavit, yksi uivelokin, koiras. Pajusirkku pyrähteli tornin alapuolisessa pajukossa. Kurki lensi vastarannalle, ja järvellä ui kanadanhanhipari ja muutama merihanhi. Hienoja havaintoja olivat haarahaukka, joka tosin vilahti varisten ja töyhtöhyppien saattamana hyvin nopeasti metsänreunassa, ja juuri kun olimme päättämässä opastusta, merikotka lensi komeasti melkein päältä. Tämän jälkeen Rauno oli vielä näkevinään haarapääskyn jossakin kaukana horisontissa....:-)

Työnjakomme opastuksessa ja opetuksessa sujui erinomaisesti. Rauno esitteli aloillaan pysytteleviä vesilintuja ja mm. laulavaa punakylkirastasta kaukoputkella, minä taas kuvasin nopeasti ohi (esim. tavipari) ja yli lentäviä (taivaanvuohi) lintuja sekä esim. nopealiikkeisen ja pajukkoon kätkeytyvän pajusirkun ja annoin osallistujien katsoa näitä kameran näytöltä samalla kun kerroin tuntomerkeistä.

Olen melko varma, että tornissa viettämämme aamun aikana ensimmäiset rannan pajukon kukat avautuivat. Katsoin torniin noustessamme pajukkoa mielestäni tarkkaan, ja vain pajunkissoja oli näkyvissä. Lähtiessämme ainakin kahdessa pajupensaassa muutamat hedekukinnot loistivat kutsuvina!

Retki oli mielestämme ja osallistujien mielestä hyvin onnistunut. Kohde on muuten hieno, mutta läheisen Keä III:n meteli kuuluu taukoamatta, ja yli lentäneet lentokoneet peittivät lintujen äänet ajoittain kokonaan. Jos kohde otetaan mukaan myös ensi vuonna - ja miksipä ei - lähtöpaikka Retkikalenteriin on korjattava. Lähtöpaikaksi oli merkitty Uudenkyläntie Kehä III:n ylittävän kävelysillan kohdalla, mutta pitkän Uudenkyläntien kohdalla on kaksi kävelysiltaa, jotka eivät ole näköyhteydessä toisiinsa. Tämä aiheutti vähän sekaannusta, ja kokoontumispaikka on siis syytä täsmentää.

Seppo Parkkinen

-liitteinä muutama kuva tornista: sinitiainen, pajusirkku, telkkä ja huomattava lentävissä kanadanhanhissa keskimmäisen pään epätavallinen väritys!

29.4.2018 LÄHIMETSÄRETKI PITKÄKOSKELLE JA SILVOLAAN

Kello 08-10.05 opastivat Eero H ja Juha L. Osallistujia oli 12, enemmistö tuttuja aikaisemmilta Vantaan ja Helsinginkin retkiltä. Yksi osallistuja oli vähän myöhästynyt aloituksesta, ja oli parkkiksella kun palasimme (tiesi myöhästyneensä).

Monenlaista sykähdyttävää ja kivaa näkyi koko retken ajan. Nokkavarpusia tuntui lentävän asutuksen tuntumassa yhteen, enimmillään 5 lintua näkyi latvoissa. Niitä pääsimme katsomaan kaukoputkella jo retken alussa.

Joenrannan metsälätäkössä oli muutamia sammakoita aloittelemassa kutua. Rautiainen, hippiäinen, tilitalti, laulurastas, keltasirkku oli äänessä. Hienoja jättikuusia. Kukkiva näsiäkin näkyi.

Retken loppuhuipennus oli hieman hankalan märän polun kautta nousta Silvolan tekojärven itärannan kallionyppylälle. Edessämme ui kaksi kuikkaa hienosti! Sopiva palkinto mutapoluilla hoippumisesta. Outo tekojärvi on aidan takana ja hiukka mystinen. Oikein hieno retkikohde. Pientä satelua, muttei haitannut.

Eero Haapanen

5.5.2018 SIPOONKORVEN VAELLUS

Sipoonkorven vaellukselle 5.5. saapui osanottajia noin 81. Oppaina olivat Erkki Makkonen ja Aku Korhonen. Liikkeelle lähdettiin aikataulun mukaisesti Tasakalliontien parkkialueelta suunnaten Högbergetin laelle, mistä lähdimme seuraamaan Kalkinpolttajan polkua myötäpäivään.

Sää suosi ja iltapäivää kohti aurinko paistoi jo pilvettömältä taivaalta. Matkalla tiirailtiin maamerkkejä Högbergetin laelta, kuultiin lintuja (mm. peippo, mustarastas, sirittäjä ja käki), nähtiin lehdon kevätukintaa, haisteltiin halvan hajuveden tuoksuista kukkivaa näsiää sekä maisteltiin kallioimarretta, vuohenputkea ja pihlajan silmuja. Reitin varrella katsastettiin myös vanha kalkkiuuni ja sinivuokkojen ympäröimä louhos, jonka pohjalla vesi oli vielä jäässä.

Pidimme noin 40 min evästauon nuotiopaikalla, jossa oli tulet jo valmiiksi viriteltynä. Tässä vaiheessa reittiä oli kuljettu jo varsin pitkälle ja tauolle olikin tarvetta. Tauon jälkeen jatkoimme viimeisen mäksen osuuden takaisin Högbergetille, jonne saavuimme sopivasti juuri ennen kello kahta laulutapahtumaa varten. Päätimme retken mäelle, mistä osa porukasta jatkoi laulutapahtumapaikalle Erkin kanssa ja osa takaisin Tasakallion parkkialueelle minun kanssani.

Retkiporukka oli tällä kertaa aika iso, joten poluilla jouduttiin etenemään aika pitkässä jonossa. Matkan varrelta jokunen ihminen poikkesi retkeltä kohti lännestä päin kuuluvaa urheilutapahtumaa ja kiireisimpiä lähti myös tauolta jatkamaan reitin loppuun itsenäisesti. Kokonaisuudessaan reitti on tavanomaisiin luontoretkiin verrattuna melko raskas, sillä pituutta meidän kulkemallemme reitille tuli lopulta yli 7 km. Tähän sisältyy myös runsaasti jyrkkiä nousuja ja laskuja, jotka käyvät helposti voimille. Tämän voisi varmaan jatkossa tuoda retkikuvauksessa paremmin esille, sillä moni oli selvästi hieman yllättynyt retken rasittavuudesta. Nyt Retkikalenterissa taisi lukea pelkästään retken nimi ja ajankohta. Sinänsä Kalkinpolttajanpolku on kyllä sopivan mittainen ja kiinnostava 5 h retkelle, ja se ehdittiin nytkin kulkea hyvin aikataulussa letkan viimeisiä myöten.

Aku Korhonen

13.5.2018 KOKO PERHEEN ÄITIENPÄIVÄRETKI KUUSIJÄRVELLÄ

Kuusijärven äitienpäiväretki sujui viimevuotiseen tapaan aurinkoisessa säässä. Yhteensä 17 osallistujaa, mukana useita lapsiperheitä, ainakin yksi ryhmä viime vuodelta. Lintupuolella aika hiljaista, peippoja, pajulintua, retken alussa näyttänyt rantasipi, kauempana lauleskeleva sirittäjä sekä aivan retken lopussa kuultu punarinta olivat ainoita lintuedustajia tällä retkellä. Seppo kuvasi sepelkyyhkyn ennen retkeä. Kerroimme suureunuksen rahkasammalista ja tyypillisistä suokasveista sekä mustikan kukinnasta, sillä rantametsässä oli jo hyvin kehittyneitä mustikankukkia. Retken loppupäässä syötiin eväät nuotiopaikalla, jossa oli jo muitakin äitienpäiväretkeläisiä. Retken loppupään purossa havainnoitiin vesimittareita, mutta sammakkoa ei tällä kertaa näkynyt. Ihmiset olivat tyytyväisen oloisia retkestä, ja moni jatkoi Kuusijärven uimarannalle. Retkeä ei taidettu mainostaa tällä kertaa hesarissa, mutta 17 osallistujaa oli aivan hyvä määrä tälle retkelle.

Tiina Parkkima & Seppo Parkkinen

16.5.2018 RETKI MÄTÄÖJALLE HALAVASEPIKÄN JA LIITO-ORAVAN MAILLE

Oppaina Dan Sävel ja Seppo Parkkinen.

Osallistujia 43 henkeä vauvasta vaariin. Satakieli, pikkuvarpunen, rastaita, haapana, tavi ym. Kasveista mm. tuomi ja kielo, lehto kauneimmillaan. Tunnelma ja sää erinomainen, reitti helppo kulkea. Ei havaittu halavasepikkää eikä liito-oravaa. Dan

Dan Sävel

19.5.2018 KEVÄTRETKEI TUSSINKOSKELLE

Kello 10 -12.

12 aikuista ja 2 lasta oli kokoontunut klo 10 Kirvisenkujalle retkeä varten. Retkioppaat Juha Lindy ja Laura Ahopelto johdattivat porukan tien päästä puronvarsilehtoon ja heti alkuun näimme harvinaista lehtosinijuurta laajoina kasvustoina kuusikon siimeksessä. Jatkoimme matkaa kohti kalliokynnystä, jonka yli Tussinkoski kuohuaa, nyt tosin aika vai-meana. Aiemmin koski on ollut korkeampi, kalliota on räjäytetty kolmeen otteeseen viime vuosisadalla, tiesi kertoa eräs Vallinojan alajuoksulla asuva retkeläinen.

Ylitimme kosken sen niskalla ja kävelimme kohti yläjuoksua mistä löytyi metsää jossa mustikkaa näytti olevan paljon kukassa. Käännyimme takaisin ja seurailimme polkua joka kulkee puron länsipuolella. Laskeuduimme kangasmetsästä rehevään purolaaksoon, jossa kasvillisuudessa oli paljon lehtomaisia piirteitä. Polun varresta löytyi lähde. Sirittäjä ja lehtokerttu lauloivat. Kun puron itäpuolella näkyi Lehmuston kulttuurihistoriallisesti arvokas huvi, polku teki mutkan oikealle. Polun vieressä on vanha vedenottoaika. Vanhan kasvihuoneen jäänteiden kohdalla lauloi rautiainen pensaan oksalla. Kaartaessamme vanhaa tienpohjaa pitkin Lehmustontielle mustapääkerttu lauleskeli paikkaa vaihtaen niityn reunamilla.

Kultarinnan laulua kuului omakotialueelta, kun kävelimme tietä pitkin kohti Reimankalliota. Komea kalliomuodostuma kuuluu Tussinkosken luonnonsuojelualueeseen. Laskeuduimme jyrkänteen kiertäen melkein purolaakson pohjalle asti. Alhaalla näkyi kasvavan korkeita saniaisia. Mutkittava polku vei meidät takaisin lähtöpisteeseen Kirvisenkujan päähän vanhan pikku saunan kohdalle. Retki päättyi klo 12.

Juha Lindy

23.5.2018 KERA-VANJOEN LINTURETKI

Keravanjoen iltaretkellä 23.5. klo 18-20 oppaina Seppo Parkkinen ja Dan Sävel. Lähtöpaikalle Koskenniskalle matonpe-supaijan parkkipaikalle saapui 10 aikuista + 1 koira (pentu). Retkeläisistä kuusi oli tuttuja edellisiltä opastuksilta. Sää oli mitä mainioin, melko aurinkoinen, lämmin, lähes tyyni. Teimme lenkin suurin piirtein kuten viime vuonna, länsipuolella jatkoimme vähän pidemmälle. Aluksi kerroimme Keravanjoesta, sen puhdistumisesta, kalakannoista ja -istutuksista. Myllykosken myllyn ja sahan historia kiinnosti osallistujia.

Lintuhavainnot olivat enimmäkseen ääniä, satakielen, mustapääkertun ja pensaskertun sekä mustarastaan kuulimme läheltä ja hyvin. Kun tilauksesta ääninäytteensä antoivat yleisimmät lajimme, peippo ja pajulintu: lähellä toisiaan ja lähellä meitä ne lauloivat pitkään, vuorotellen! Siinä kuuntelimmekin hyvän tovin, sillä kenellekään porukastamme laulut eivät olleet entuudestaan, ainakaan kovin varmasti, tuttuja. Luulisin tästä demonstraatiosta jääneen sellaisia muistijälkiä, että ainakin muutama retkeläinen seuraavan kerran näiden laulut kuulleessaan tunnistaa ne.

Teimme myös mielenkiintoisia hyönteishavaintoja. Koristeellinen juomujäärä ruokaili voikukalla ja kontukimalainen kierteli maanpinnan tuntumassa pesäpaikkaa etsien. Tuomesta löytyi tuomikirvoja ja myös tuomenkehrääjäkoin toukia, joita ei tänä vuonna ole vielä liiemmin näkynyt. Rannassa kuvasin vesimittarin ja hopeasepän, joiden erityispiirteitä saatoin sitten kameran näytöltä esittää. Lanttu- ja virnaperhosia oli lennossa sekä mittareista ainakin täplätuomimittari. Tuomen kukinta alkoi olla jo ehtoopoolella, mutta kulttuurimaisemaan kuuluvat omenapuu ja syreeni kukkivat täysillä. Kukassa olivat myös metsäkurjenpolvi, ahomansikka ja kyläkellukka.

Retki oli oikein onnistunut, osallistujat sanoivat antoisaksi ja opettavaiseksi. Tämä on kaikin puoli mainio retkikohde.

Seppo Parkkinen

3.6.2018 LÄHIMETSÄVAELLUS HÄMEVAARAAN

Kello 10:00-14:30. Reitti Gubbmossen, Hämevaaran metsä, Linnaisten metsä, Furumossen, Tuomelan tammimetsä, Sultorpin suojelualue. Oppaina Paul Segersvärd ja Erkki Makkonen.

Lähtöpaikalle Viikatien päähän saapui 19 osallistujaa: 17 aikuista ja 2 teiniä ja 2 koiraa. Espoolaisia ja helsinkiläisiä osallistujia oli kumpaakin 3, loput olivat Vantaalta. Kävelyä kertyi yht. 8,5 km. Sateettoman toukokuun seurauksena maasto oli kuivaa ja helppokulkuista. Retken aikana vallitsi lähes hellesää. Suurin osa reitistä kulkee varjoisassa metsässä, joten auringonpaiste ei haitannut.

Teimme aluksi pienen sivulenkin Gubbmossenille. Lakka kukkii rämeellä nyt kohtalaisen hyvin. Erkki kertoi tämän supermarjan terveysvaikutuksista. Haistelimme suopursua ja puristimme vettä kylläkin aika kuivasta rahkasammaleesta. Kyllä luonto kaipaa jo vettä!

Palasimme Hämevaaran metsän puolelle, jossa on komea haavikko. Linnaisten asukasyhdistyksen aktivisti kertoi, että hän on havainnut liito-oravia tuossa paikassa. Peukaloinen lauloi lähettyvillä ja käki kukkui kauempana. Kielon parhain kukinta näytti jo olevan hiukan ohi. Linnaisten metsän puolella äänessä oli monta sirittäjää ja pari mustapääkerttua. Kerroin lintujen valtakunnallisista linjalaskennoista ja lintukantojen arvioinnista.

Tulimme metsästä asutuksen piiriin Silatielle Linnaisten pientaloalueella. Pidimme lyhyen evästauon Silatiellä olevalla leikkipaikalla. Ylitimme Rajatorpantien Linnaistentien kohdalta ja etenimme v. 2017 suojellulle Furumossenille. Kuljimme nyt todella kuivan rämealueen läpi ja kuuntelimme laulurastaan ja pajulinnun laulua. Furumossenin pohjoislaidalla on pieni vesikuoppa, jonka pinta on kokonaan pikkulimaskan peitossa. Erkki nouti lammikosta näytekylöt, jolloin saimme kummastella limaskan hentoisia juuria.

Tuomelan tammimetsässä tutustuimme komeaan pähkinäpensasvyöhön. Pähkinäpensas kielii kalkkipitoisesta maasta. Lähistöllä onkin vanhoja kuoppia, jotka voisivat olla kalkkikaivantoja. Retkiryhmämme jäsen löysi kaivannon luota maasta hyvin säilyneen linnunpesän. Hienosta puumassasta muodostunut pesän sileä sisäpinta paljasti sen olevan laululastaan pesä. Pidimme n. 20 min evästauon tammien katveessa. Erkki kertoi ”mahtitammien” voimaannuttavasta vaikutuksesta. Hämeenyläntien ylitys ja siirryimme metsän läpi Sultorpin suojelualueelle, jota kiertää luontopolku. Ihailimme todella komeita kuusia (>150 v. ?). Pystyyn kuolleita kuusia on luontopolun varressa useita, samoin maalaho-puuta.

Jatkoimme Pitkämäentielle ja siitä Lammaslammen rannalle. Tienristeyksessä tiputteli säkeitään tiltaltti. Keltakurjenmiekka kukkii lammen rannassa parhaimmillaan. Näimme rantatiellä komean rantahämähäkin. Sitten pieni pätkä pitkospolkuja kohti Hämeenyläntietä ja Rajatorpantien alitus. Kuljimme vielä Linnaistenmetsän laitaa pitkin lähtöpisteseen ja näimme mm. käpytikan pesäkolon lähellä. Purolitukka kasvaa kirkasvetisessä ojassa metsän laidassa.

Hämevaaran lähimetsävaellus on nimensä veroinen kierros todella hienossa luontokokonaisuudessa. Tunnelma oli mainio koko retken ajan. Retken päättyessä porukka aplodeerasi meille oppaille!

Paul Segersvärd

5.6.2018 LINTURETKI KYLMÄOJALLE

(Vantaa, Simonlaakso) klo 18-20

Tapaamispaikalle Kallioimarteentien matonpesupaikan nurkalle saapui 6 retkeläistä (Tuusula 1, Helsinki 1, Vantaa 4. Kaksi henkilöä tuli aivan lähimmistä kerrostaloista). Ehkä helteiden jälkeen viilentynyt sää vähensi osallistujamäärää? Oppaina Juha Lindy ja Paul Segersvärd.

Kylmäojaa seuraileva retkireitti on suunniteltu esteettömäksi. Retkelle ei osallistunut liikuntarajoitteisia, joten kiersimme osaksi polkuja, osaksi ulkoiluteitä pitkin myös Simonlaakson pohjoispuolelle sijoittuvan metsän.

Heti tapaamispaikalla varpunen ruokki kahta lentopoikasta. Kaukoputken läpi nähtynä poikaset saivat ansaittua huomiota. Läheisessä puistolammikossa ui kolme sinisorsapoikuetta. Kuuntelimme mustapääkertun kaunista vihellystä Kylmäojan varressa. Mutkittelevan Kylmäojan varressa kasvaa hieno kotkansiipikasvusto.

Aika kivalla Simonlaakson metsäalueella lauloi kaksi sirittäjää, kaksi rautiaista ja mm. laulurastaita. Metsäalueella on paljon pönttöjä (ehkä viime vuoden Miljoona linnunpönttöä –kampanjan jäljiltä). Seurasimme kahdessa paikassa, kun sinitäinen vei ruokaa poikasille. Kuvasimme kesyä naarastelkkää Hiirilammilla.

Kertasimme retken päätteeksi havainnot. Näimme yhdessä 24 lintulajia. Osallistujat vaikuttivat kovin tyytyväisiltä kokeemaansa ja kiittelivät kovasti meitä oppaita.

Paul Segersvärd

10.6.2018 VALOKUVAUSRETKI GUBBMOSSENIN SUOLLE

Seppo Parkkinen ja Paul Segersvärd opastivat Gubbmossenin rämeellä 10.6. klo 10-12 luontokuvausteemaisen retken. Osallistujia saapui lähtöpaikalle 12, kaikki aikuisia, ikähaarukka arviolta 20 - 70 v. Mielenkiintoista oli, että puolet osallistujista oli pitkämatkalaisia, eräs pariskunta tuli Kotkasta asti Helsingissä asuvan tyttärensä houkuttelemana! Koska retken teemana oli valokuvaus, aloitin selvittämällä osallistujien lähtökohdat kuvaamisen suhteen. Puolet retkeläisistä kuvasi kännykällä, toinen puoli järkkäreillä, yksi superzoomipokkarilla. Valokuvauksen perusteet eivät olleet kenellekään oikein selvät, joten aloitimme opettamalla perusasioita.

Suolle kävellessä näimme metsänreunassa pari räkättirastaan poikasta, kuulin korpin ja pensaskertun. Perhosista runsaimpia olivat metsämittarit ja hennon vihertävät mustikkalehtomittarit, myös muutama pursuhopeatäplä nähtiin. Retkeläiset onnistuivat myös kuvaamaan perhosia. Suolle päästyämme annoin joukolle tehtäväksi kuvata joku suokasvi. Rämeeen näkyvänä valtalajina oli tupasvilla valkeina hohtavine villatähkineen, lakat ja karpalot kukkivat, suopursukin vielä siellä täällä, vaikka sen kukinta olikin jo loppuillaan. Pieniä punaisia pyöreälehtikihokin lehtiä ihasteltiin ja kuvattiin. Kurssilaiset hajaantuivat suolle ja paneutuivat oman kohteensa kuvaamiseen. Kiertelimme antamassa vinkkejä erilaisiin kuviin, kehoitimme kokeilemaan eri kuvakulmia, himmenninaukon vaikutusta syväterävyyteen, eri polttovälejä - jos kamera antoi siihen mahdollisuuden, kuvaamaan myötä- vasta- ja sivuvaloon sekä samaa kohdetta eri valotuksilla ja rajauksilla. Kuvausession jälkeen pyysin jokaista valitsemaan mielestään parhaan otoksensa, ja katselimme kaikkien parhaat sitten yhdessä. Varsin mainioita kuvia retkeläiset olivat ottaneet!

Retkeläiset olivat tyytyväisiä retken antiin, vakuuttivat saaneensa uutta intoa kuvaamiseen retkellä oppimansa myötä. Tämän näki myös heidän kuvistaan, joissa oli selvästi uutta näkökulmaa. Yhtä tärkeä anti oli itse Gubbmossenin suo, joka oli kaikille uusi kokemus, ja jonne moni sanoi haluavansa palata. Kohde on tosiaan hyvä, helposti tavoitettava räme, jossa on oikea suon tuntu. Ainoa ikävä havainto oli, että suon ovat löytäneet myös maastopyöräilijät, jotka olivat runoneet rahkasammalmättäitä pahan näköisesti, onneksi toistaiseksi vain suppealla alueella. Voisiko tuohon yrittää vaikuttaa esim. opas- ja kieltokylteillä?

Seppo Parkkinen

17.6.2018 LUONNONKUKKIEN PÄIVÄN RETKI TUUPAKAN KEDOLLE

17.6 Tuupakan kedolle kokoontui kymmenisen retkeläistä, joista iso osa vakiokasvoja. Suurin osa pyöräili paikalle aamulla jo helteisissä tunnelmissa. Seppo oli käynyt tsekkaamassa alueen etukäteen ja ohjeistanut kaupunkia niitosta, joten pienehkö polku oli niitetty kulkua varten. Kiipesimme kuivalle kedolle, jossa bongasimme monta tyypillistä ketojen lajia. Valitettavasti kuivuuden vuoksi moni jäi myös näkemättä. Kartoituksen mukaan alueella kasvaa lähes 150 lajia. Mikä lie ajantasainen tilanne?

Heinäratamo nähtiin tarkkasilmäisen retkeläisen ansiosta mutta sekin oli nuupahtanut. Ahomataraa, särmäkuismaa, keltamatararisteymää oli runsaasti. Kävelimme pätkän läheisessä tuoreessa lehdossa ja Maistelimme saksankirveliä ja

useita villiyrtejä sekä puhuimme niiden lääkinällisistäkin ominaisuuksista sekä vertasimme nurmipuntarpään ja timotein eroja kedolle palatessa. Hyönteisiä oli lennossa melko hyvin ja Seppo otti kuvia eri sinisiivistä sekä muista perhosista, kuten tesmaperhosesta ja esitteli niitä yleisölle. Kerroimme myös niittotalkoista, joita luonnonsuojeluyhdistys järjestää kahdet tänä kesänä. Ihan onnistunut retki luonnonkukkien päivän hengessä. Linnuista keltasirkku, mustapääkerttu sekä tiaiset poikineen olivat äänessä. Päätimme retken toiselle puolen tietä, jossa havaitsimme palsternakkaa ojan pientareella sekä viljelmiltä karanneita ruoholaukkakasvustoja.

Tiina Parkkima & Seppo Parkkinen

1.7.2018 LÄHILUONTORETKI RAAPPAVUORELLE

Raappavuori kello 18-20, opp. Seppo ja Dan. 11h. lämmin sää ja hyvä tunnelma, kasveja paljon tummaraunioisesta alvejuuriin ja mesiköihin, tosin kuivuuden kurittamina. Linnuilla lentopoikasia ja uusintapesyeitä. Seppo määrittä perhos- ja kimalaislajeja. Reitti vesitornin kautta hyvä.

Kohde on erinomainen ja retki onnistui hyvin. Dan kertoi mielenkiintoisia tarinoita kasvien nimihistoriasta ja käyttövoista, minä keskityin enemmän hyönteisiin ja lintuihin. Laulu- ja mustarastas lauloivat aika lähekkäin, lauluja oli hyvä verrata toisiinsa, harmaasiepon saalistuspyrähdysä seurasimme tovin. Ainoaksi miinuspuoleksi jäivät kävelypolkuja hurjastelleet mopopojat. Kun Gubbmossenilla oli häiriötä maastopyöräilijöistä, täällä siis häiriköivät mopot. En nähnyt missään mopoja kieltävää kylttiä, mutta ei kai mopoilu noilla poluilla voi olla sallittua?

Kohde kannattaa ehdottomasti säilyttää ohjelmistossa,

Dan Sävel & Seppo Parkkinen

5.7.2018 LÄHILUONTORETKI LEINELÄN METSÄÄN

Kello 18 - 20.

Lähtöpaikassa, Ilolan ABC:llä kokoontui 16 reipasta retkeläistä kuuden maissa torstai-iltana. Oppaiden, Juha Lindy ja Dan Sävel johdolla lähdettiin kehäradan viertä kohti ulkoilutietä. Siinä kohtaa missä reitti alittaa radan kulkee vesi eläväisessä puronuomassa. Siellä kasvoi keltakurjenmiekkoja, osmankäämejä korpikaislaa. Kalalokin seuralaisena oli maailman suomalaisin lintu, selkälökki nokkimassa tähteitä parkkipaikalla.

Ihasteltuaamme niittykukkia, kannusruohoja ja peltosaunioita, alitimme Koivukylänväylän ja suuntasimme metsäpolulle. Uuden asuinalueen vieressä on järeätä puustoa ja kattavasti eri metsätyyppejä lehdosta karukkokankaaseen. Mustikka alkoi olla kypsää totesimme maistellessa. Paikoitellen maastossa näkyi kulumisen merkkejä. Metsässä lauloi musta- ja punakylkirastaita, pajulintuja, punarinta ja kuusitiainen. Löysimme sinitiaisen pesän luonnonkolossa. Töyhtötiaisen ääni kuului jostain ja vihervarpunen lauloi ja äänteli aktiivisena.

Löysimme muinaisrantaa ja pakkasrapautunutta silokalliota. Pikku korpijuotissa kukki maariankämmeä. Kesän ensimmäinen keltahapero oli kokonaan toukaton. Paatsamaan oli tulossa paljon marjoja. Dan kertoi Suomen viidestä kekkuurahaislajista ja kaarnakuoriaisista. Löysimme parin hehtaarin laajuisen ruohoisen koivikon, jota epäilimme vanhaksi metsälaitumeksi. Paluumatkalla poikkesimme Ilolanpuron koskella jonka rannalla oli hyvä hengittää.

Retki oli ohi hieman yli klo 20.

Juha Lindy

11.7.2018 LÄHIMETSÄRETKI KYLMÄOJAN KORPEEN

Kello 18-19.30.Oppaina Kylmäojalla Seppo Parkkinen ja Dan Sävel. (Sopivasti) Säveltien lähtöpaikalle kerääntyi 13 retkeläistä, aikuisia, 5 tuttua aiemmilta opastuksilta.

Retken alkaessa tuntui ilmassa ja näkyi pilvistä vahva ukkosen uhka, mutta retki sujui kuitenkin mitä parhaimmassa, lämpimässä kesäaillan poutasäässä. Lähdimme kiertämään vaihtelevaa metsämaastoa polkuja pitkin myötöpäivään, alkumatkasta tutkimme paatsamaa ja kerroimme sen merkityksestä kansallisperhosellemme paatsamasinisiivelle sekä sitruunaperhoselle. Paikallinen retkeläinen tiesi tiesi mäyrän laajan pesäluolaston vain 20-30 metrin päässä polusta, siinä juttelimme mäyrän elämästä.

Saapuessamme ensimmäistä kertaa Kylmäojan ylityspaikalle Dan kertoi seikkaperäisesti alueella tehdyistä luontoselvityksistä. Kuuntelimme punarintaa, musta- ja laulurastasta sekä hippiaistä. Kuvasin hetkeksi lehdelle pysähtyneen juuri kuoriutuneen mustikkamittarin ja saatoin esitellä kauniin perhosen kameran näytöltä niillekin, jotka eivät ehtineet kireistä mittaria nähdä. Kaksi metsäsittiäistä askelsi rinta rinnan käyttämääme polkua; väistimme kohteliaasti.

Kukkivien maariankämmeköiden ja huopaohdakkeiden äärellä Dan esitelmöi näiden lajien mielenkiintoisesta nimihistoriasta, miten monilla osuvilla nimillä näitä entisaikoina kutsuttiin. Saapuessamme lähtöpaikalle aurinko paistoi, ja juuri kun sanoin odottavani päivän ensimmäistä kimalaista, eräs retkeläinen sen huomasi: kartanokimalainen oli hakemassa mettä ja siitepölyä.

Retki oli oikein onnistunut, ja yksi lupasi varmasti osallistua ensi sunnuntain Tammiston retkellekin. Hyvin ehtivät kaikki retken jälkeen vielä katsomaan väliräpeliä, josta valtaosa pelejä seuranneista tuntui toivovan Kroatian voittoa... :-)

Seppo Parkkinen

15.7.208 KOKO PERHEEN RETKI TAMMISTOON

Kello 14-16. Oppaina Seppo Parkkinen ja Dan Sävel

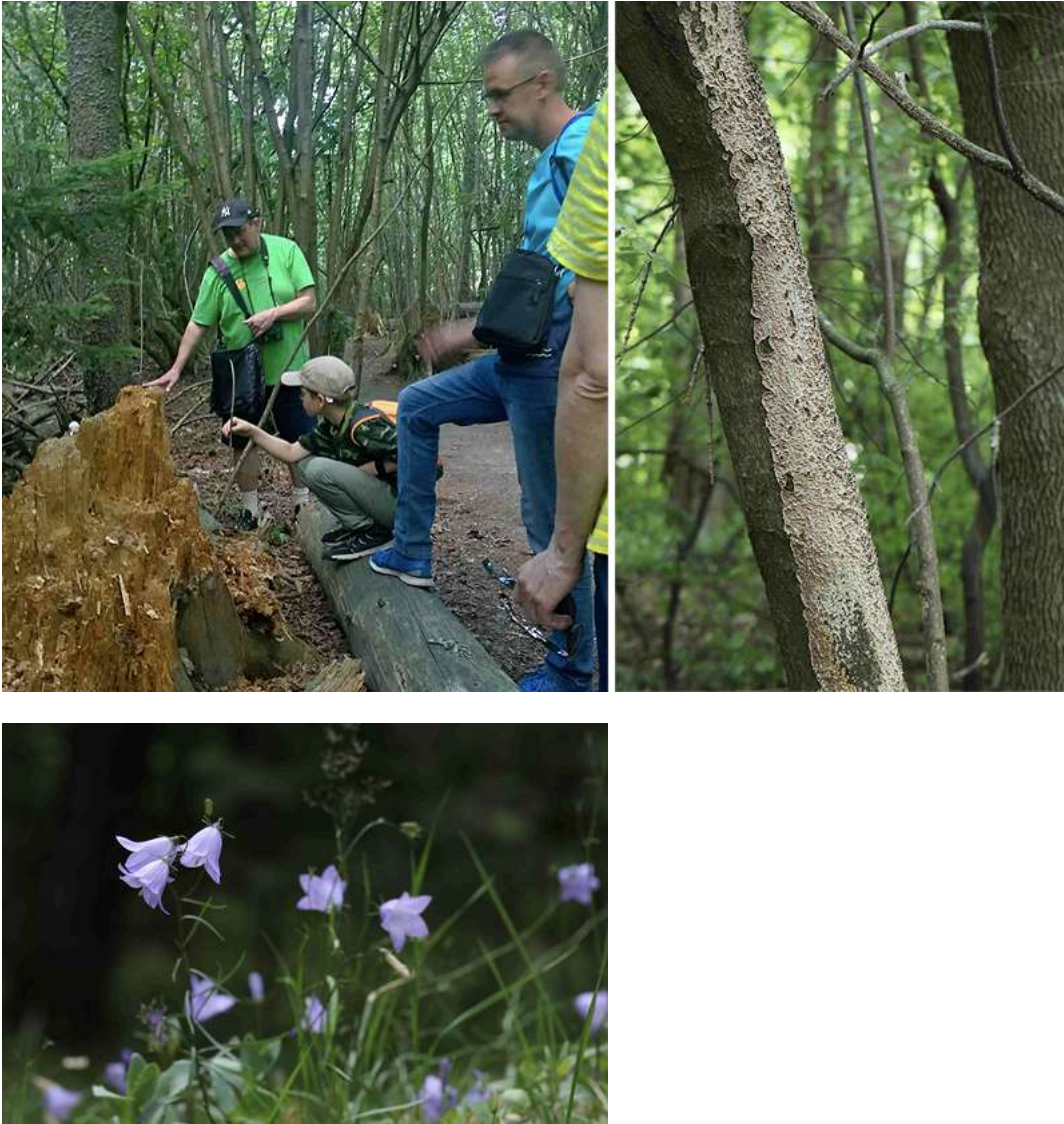
Viime vuonna Tammistoretki tehtiin 16.7. sunnuntaina, samaan aikaan, ja silloin osallistujia oli 18. Tällä kerralla vain 5, joukossa nuorehko isä noin 7-vuotiaan innokkaan (tai jopa yli-innokkaan) poikansa kanssa. Tukala hellesää, +28 C, varmaan vaikutti osallistujamäärään, kenties myös Trumpin ja Putinin vierailu: minunkin piti saapua kiertoteitä, etten olisi jäänyt tiesulkujen taakse.

Kävely pellon vieritse Tammiston mäelle tarjosi tilaisuuden tutkia horsmalajeja. Vieri vieressä ojanpientareella kasvaneet maito-, suo- ja amerikanhorsma olivat mukavasti vertailtavissa. Mehiläinen opittiin erottamaan kimalaisista ja lantuperhonen sukulaisistaan. Oli helpottavaa astua opastaulun kohdalta lehdon viileyteen; polkuja pitkin sitten kiersimme kaksi tuntia aluetta pähkinälehdestä kalliokedoille ja eri-ikäisten tammien metsään. Alkumatkasta saimme ihailla ja ihmetellä erikoista näkyä: orvakka-sieni peitti pyökin runkoa toiselta puolelta jopa kolmen metrin korkeudelle. Surullista oli nähdä, kuinka pitkään jatkunut kuivuus oli näännyttänyt nuoret tammet, lähes kaikki kallioketojen tuntumassa kasvaneet alle kolmemetriset tammet näyttivät kärsineen kohtalokkaasti.

Lintumaailma oli hyvin vaihtelias lukuun ottamatta mustarastaita, jotka sekä lauloivat että varoittelivat. Myös jokunen punarinta tiksutteli. *"Kuusama kaksin karvainen, paatsama paljas pariton"*: lähes vierekkäin kasvaneita paatsamaa ja lehtokuusamaa tutkittaessa tuon hokeman opetus saatettiin katsomalla ja tunnustelemalla todentaa.

Tammisto on, kuten tiedetään, loistava retkikohde. Sinne voisi harkita retkeä myös toukokuussa kevätaspektin aikaan ja toisaalta syyskuussa ruskan värjättyä lehtipuut.

Seppo Parkkinen

22.7.2018 LÄHIMETSÄRETKI PÄHKINÄPUISTOON JA LAMMASLAMMEN YMPÄRISTÖÖN

Pähkinätien pään pysäköintipaikalle kokoontuneet odottelivat mahdollisia mattimyöhäisiä kun paikalle tassutteli kissa. Katti paljastui pannattomassa ulkoilutuksessa olevaksi. Omistaja vakuutti sen olevan hallinnassa ja pikkulintujen säästävän saaliiksi joutumiselta. Kissa ja omistaja tietysti kutsuttiin mukaan retkelle, mutta heidän täytyi palata takaisin kotiin. Retkikunta (oppaat Juha Lindy ja Dan Sävel sekä 7 retkeläistä ja koira) aloitti luontokävelyn kymmentä yli kuusi. Retkellä oli myös yksi englanninkielinen opastettava, jolle välillä onnistuttiin kääntämään opastuksia.

Jo sadan metrin päässä päästiin **Pähkinäpuistoon**, kaavalla suojeltuun J-kirjaimen muotoiseen rinnelehtoon. Ihastelimme kypsyviä pähkinöitä (*Corylus avellana*) ja pohdimme niiden kuuluvan sellaisiin luonnontuotteisiin, joiden poimiminen ei kuulu jokamiehenoikeuksien piiriin. Pähkinät ovat muinoin olleet niin arvokkaita, että niillä voitiin jopa maksaa verot. Totesimme puiston olevan itäosastaan melko voimakkaasti kuusettunut, eikä paikoin kuusten alla happamassa karikkeessa kasvanut mitään. Tarkkailimme kuusten (*Picea abies*) tyvipullistumia ja pihkavaluntia ja totesimme suurten kuusien olevan sellaisessa iässä että tyvilaho ja kaarnakuoriaiset avaisivat pian pähkinälehtoon aukkoja, jotka toisivat pähkinöille tilaa kasvaa ja tehdä pähkinöitä. Eräs jättimäinen tyvestään lahonnut kuusi olikin jo kaatunut ja vuosienkautta sille laskettiin ikää n. 120 vuotta. Aukon laidalla seisoivat yhtä paksu komea tammi (*Quercus robur*) jolla arvailtiin olevan ikää enemmän kuin jo kaatuneella kuusella. Arveltiin myös vuosia olevan jäljellä mahdollisesti satojakin vuosia. Kuljimme tunnelmallisen polun vartta rinnelehdon reunassa. Paikalla kasvavan myrkyllisen kivikkoalvejuuren (*Dryopteris filix-mas*) ääkekäyttöä kansanperinteessä ja lääketieteellisyydessä lapamatolääkkeenä muisteltiin. Jänönsalaatti

(*Mycelis muralis*) todettiin ihmiselle syötäväksi kelpaamattomaksi. Vielä osui kohdalle pari kookasta raitaa (*Salix caprea*), jotka olivat jo elonsa ehtoopuolella. Lahonneita haaroja makasi maassa monimuotoisuutta lisäämässä. Muisteltiin pohjoisen raidantuoksukäävän käyttöä kosiomenoissa sirkumpolaarisilla luonnonkansoilla. Raidassa oli kookas tikankolokin joka todettiin paikallisten lehtopölyjen pesäkoloksi liian pieneksi. Orava (*Sciurus vulgaris*) istui oksalla vartioimassa Pähkinäpuiston sadon kypsymistä

Siirryimme läheisille **niityille**, joita on hoidettu ketoina jo parikymmentä vuotta. Paikallisen päiväkodin lapsetkin osallistuvat kukkaniityn rikkaan elämän ylläpitoon. Särämäkuismaa (*Hypericum maculatum*) tarkasteltiin lupilla. Samoin puoli-loista pikkulaukkua (*Rhinanthus minor*) päästiin ihmettelemään. Karhunputkella (*Angelica sylvestris*) parittelivat sylki-kuoriaset (*Cantharidae*), heinäsiirikka anatautui tarkasteltavaksi ja mm. erottavia tuntomerkkejä hepokattiin kerrattiin. Peurankelloja (*Campanula glomerata*), timoteita (*Phleum pratense*) ja Nurmipuntarpäätä (*Alopecurus pratensis*) ym ke-tokukkia bongattiin niityltä. Myös harmillisia vieraslajeja kanadanpiiskua (*Solidago canadensis*) ja paimenmataraa (*Galium album*) nähtiin joissain paikoissa.

Lammaslampi on nettilähteiden mukaan saanut nimensä seudulla asuneilta hämäläisiltä. Nimi ei alunperin olekaan vii-tannut lampaaseen vaan lammiin eli lampeen. Soiselta rannalta löytyi korpipaatsamaa (*Rhamnus frangula*). Samassa oksassa oli marjojen eri kypsyyssasteita: vihreitä, punaisia ja mustia. Olipa vielä kukkivia kukkiakin. Pitkokset veivät märeille rantasuolle, jossa tarkasteltiin rantakukan (*Lythrum salicaria*) adaptaatioita itsepölytyksen välttämiseksi. Kukkia on kolmenlaisia. Löysimme myös suovehkaa (*Calla palustris*), jonka marjat eivät vielä olleet punehtuneet. Oli siellä vielä Suomen myrkyllisin kasvi, myrkykeiso (*Cicuta virosa*) jonka vaarallisuutta lapsille ja jopa karjalle pohdittiin. Siirryttiin tarkkailemaan näkymää lammelle. Joku kertoi tulevansa sinne usein iltaisin katsomaan vesisiippoja. Nyt lammen yllä lensi tervapääskyjä (*Apus apus*), joten ilmassa on varmastikin syötävää lepakoille. Lammen vesi on ruskeaa, niin kuin suorantaiselle lammelle sopii. Vastarannan laiturilla oli paljon uimareita, joten suoritettujen toimenpiteiden lammen vedenlaadun parantamiseksi ovat varmaankin tuottaneet tulosta. Ilmastus ja imuruoppaus ovat ainakin kuuluneet keinovalikoimaan. Rantametsän koivut (*Betula pendula*) vaikuttivat riipputtavan lehtiään mutta eivät sentään olleet kuolleet kuten jotkut lajitoverinsa kalliolla. Harmaaleppien (*Alnus incana*) varjossa kasvoi mattomaisesti Huopaohdakkeen (*Cirsium helenioides*) lehtiruusukkeita. Eräässä tiheikössä kasvoi myös jättipalsamia (*Impatiens glandulifera*), joka on paha vieraslaji Himalajan vuoristoista ja pärjää meilläkin mainiosti, liian mainiosti. Ulkoilutien varsi oli tiheänään pihasauniota (*Matricaria discoidea*) joka on kasvina meillä uustulokas, muttei juuri valtaa luonnonympäristöjä.

Takaisin kävellessä huomattiin polun varressa kuusamaa (*Lonicera*), jonka todettiin eroavan lehdistään lehtokuusamasta eli kyseessä oli jonkun sortin puutarhakarkulainen. Pihametsästä läheltä lopetuspaikkaa löytyi runsaasti eläimille jätettyjä vesiaستioita, joista on varmaan paljon apua eläimille näillä helteillä. Retki päättyi lähtöpisteeseen ja retkeläiset olivat tyytyväisiä, kiittivät ja toivottivat hyvää kesää.

Juha Lindy

29.7.2018 LÄHIMETSÄVAELLUS YLÄSTÖÖN: BLÅBÄRKÄRRSBERGEN, HAGKÄRRSBERGEN, TUUPAKANLAMPI, HAKAKORPI

Kello 10-14. Oppaina Paul Segersvär ja Rauno Yrjölä.

Helteisestä säästä huolimatta 12 ihmistä tuli lähimetsävaellukselle. Ja heistä 9 oli muualta kuin Vantaalta! Peltovuorentien päiväkodin pihalta kävelimme rauhallisesti pohjoiseen kohti metsäaluetta. Ensimmäiseksi ihastelimme ohi lentävää korppia sekä tutkimme tien reunan tahmavillakkoja. Tienvarren pihassa huomasimme värikkäästi koristellun linnunpöntön ja pihan omistaja tulikin kertomaan pihalla elävistä pönttölinnuista ja koristeellisen pöntön teosta. Jatkoimme metsäalueen ja luonnonsuojelualueen poikki kohti Blåkärrsbergeniä. Pienen nevasuon laidalla tutustuttiin hieman kasvillisuuteen, mm. suopursu, tupas- ja luhtavilla sekä pullo- ja mutasara havaittiin. Matkan aikana lintuja oli niukasti, mutta mustarastaita ja sepelkyyhkyjä näkyi siellä täällä.

Blåkärrsbergenin jälkeen rinteessä oli pätkä vanhaa kiviäitaa, jonka kautta laskeuduttiin jälleen omakotiasutuksen pariin. Tien varressa rehotti valtoimenaan laaja jättipalsamikasvusto, ja myös isokiertoa eli karhunköynnöstä kasvoi

muutamin paikoin. Molemmat ovat lupiinin ohella vieraslajeja, joita tulisi torjua. Tien varrella vertailtiin myös sian- ja ojakärsämoja. Lanttuperhosia lenteli syysmaitiaisissa, joissakin paatsamoissa oli runsaasti marjoja. Paatsamat ovat myös sitruunaperhosen toukan isäntäkasveja.

Metsässä vertailtiin kangas- ja metsämaitikan tuntomerkkejä. Molemmat ovat yksivuotisia ruohoja, ja varsinkin kangasmaitikkaa kasvaa alueella runsaasti. Evästaukoa pidettiin pienellä kallioalueella, missä oli sopivasti istumakiviä. Käpytikat tiksuttivat vieressä, rusko- ja siniukonkorennot lensivät aukean yllä.

Evästauon jälkeen kävimme länsireunan kalliolla katsomassa maisemaa Voutilan pelloille. Kuljimme jälleen voimalinjan poikki pohjoiseen, vilkutimme samalla useille lentokentälle laskeutuville koneille. Naaras pikkulepinkäinen taksuteli linjalla, todennäköisesti sillä on poikaset lähellä. Paul kertoi lepinkäisten tavasta saalistaa ruokaa varastoon.

Tuupakanlammelta lähti lentoon harmaahaikara, pari metsävikloa sekä sinisorsa. Lammella kukkii lumpeita, rantaluhdalla kasvoi muutama saralaji lisää, mm. tähtisara ja jokapaikansara. Mäntyjen keloutumisen syyksi arveltiin sitä, että lammen vedenpinta on joskus noussut ja tappanut männyt. Paluumatka kulki osin samaa polkua metsän halki. Hippäisen hentoa ääntä yritettiin kuunnella kuusikossa. Omakotialueen läpi päädyimme takaisin päiväkodin nurkalle ja pidimme lyhyen yhteenvedon päivän reitistä ja havainnoista. Pilvinen sää suosi retkeä, ja aurinko pääsi paahtamaan retkeläisiä vasta aivan viime metreillä.

Helteestä huolimatta kaikki tuntuivat tyytyväisiltä, ja osa kyselikin jo seuraavia retkiä.

Rauno Yrjölä

Koristeltu pihapönttö, ja Paul kertoo tahmavillakosta.

Tuupakanlampi

5.8.2018 LUONTO- JA GEOLOGIARETKI LÄNSIMÄEN KALLIOILLE

Kello 10-12. Oppaat: Antti Salla ja Dan Sävel

Osallistujat: Oppaiden lisäksi 19 henkilöä, joista yksi lapsi

Aiheet ja havainnot: Antti esitteli muinaisrantakivikkoa, mineraaleja, kivilajeja, jäätikön kulutusjälkiä ja rapakivilohkaretta sekä Itämeren historiaa. Dan kertoi mm. kasveista, jäkälästä, linnuista sekä linnoitustakenteista ja niihin liittyvästä historiasta. Havaittiin mm. ketokelkto ja kolme hiiriaukkaa.

Muuta: Kysymyksiä esitettiin ja keskustelua oli paljon. Retki oli fyysisesti erittäin kevyt, kävelyä kertyi alle kilometri. Yleisö vaikutti hyvin tyytyväiseltä.

Antti Salla

12.8.2018 HYÖNTEISRETKI VEHKALANMÄELLE

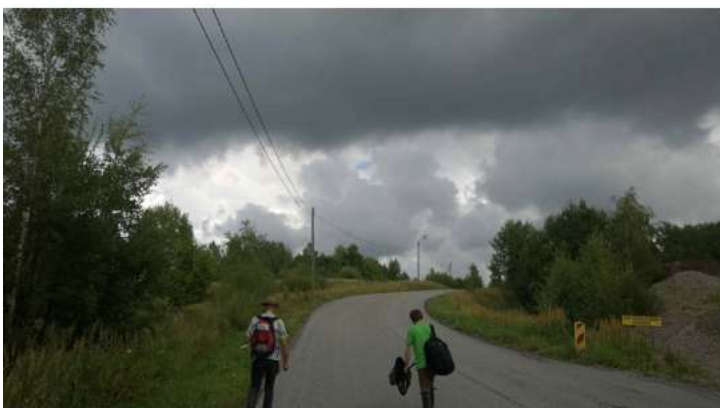
Kello 13-15, oppaina, Seppo Parkkinen ja Miikka Friman, opastettavia vain yksi (!), monelta retkeltä tuttu korsolainen. Kun osallistujien vähäinen määrä selvisi, Miikka kertoi tämän olevan hänelle jo toinen yhdelle opastettava retki, ensimmäinen oli Vantaan Aviapoliksella. Silloinkin retkelle tullut oli korsolainen, mutta ei sama kuin tällä kertaa! Osallistujakatoon oli selvä syy: sää. Aamulla satoi rankasti, ja retkijäksi luvattiin 80 % todennäköisyydellä ukkoskuuroja. Pilvet olivatkin uhkaavat, kun lähdimme liikkeelle, ei kuitenkaan satanut. Katsoimme ettei välitöntä ukkosvaaraa ollut, joten lähdimme kävelemään mäelle ja arvelimme löytävämme ehkä lisää porukkaa huoltoaseman pihalta mäenjuurelta. No, muita ei tullut, joten vedimme retken kolmistaan.

Polkujen varsilla näimme hyvin kimalaisia, pelto-, mantu-, kontu- ja kivikkokimalaista tutkimme läheltä, kivikko- ja mantukimalaisia oli kumpakin sukupuolta. Kärpäsistä pieni nätti kukkakärpänen parvikirvari lenteli kukilla, ja löysimme myös useita ludelajeja, mm. pietar- ja kupariluteen, jotka Miikka pystyi tunnistamaan lajilleen. Päiväperhosista näyttäytyivät lanttuperhonen, hohtosinisiipi ja amiraali. Lähellä huippua valkohäntäkauris loikki kävelypolun ylitse aivan editsemme. Suurehko tikliparvi ja pensaskertut pitivät ääntä.

Retkeläinen oli kiitollinen saamastaan henkilökohtaisesta opastuksesta, ja ukkonen alkoi jyrähdellä juuri kun saavuimme autoille. Jonkin ajan kuluttua alkoi raju, mutta ainakin niillä kohdin Hämeenlinnantietä, jossa siinä vaiheessa ajoin, lyhyt sadekuuro. Kohde on erinomainen, ja sää loppujen lopuksi kahden retkitunnin aikana hyvä, toivottavasti ensi kerralla ainakaan läheltä saapuvat eivät niin herkästi pelästyisi sääennustuksia (tällä kertaa en kyllä ihmetellyt poisjääntejä, niin uhkaavalta taivas näytti).

Seppo Parkkinen

Kuvissa hyönteinen on kuparilude.

19.8.2018 KOSTEIKKORETKI LAMMINSUOLLE

Kello 12-15, oppaina Tiina Parkkima ja Paul Segersvärd.

Osallistujia 8, joista 3 tuli Vantaan naapurikunnista. Tämän retken taustatietoihin voisi jatkossa lisätä, että ”reitti on paikoin jyrkkä ja vaikeakulkuinen”. Lamminsuon länsilaidalla olevan kallion edustalla on runsaasti kulkua hankaloittavia kaatuneita puita. Ja nousu näköalapaikalle kallion laelle on vaativa.

Sää suosi retkeä, sillä sinänsä pitkään kaivattu saderintama ehti alta pois hyvissä ajoin ennen retken alkua. Sade onkin tarpeen, sillä myös Lamminsuon on todella kuiva. Suojelualueen läpi virtaavassa ojassa on hiukan vettä, mutta perjantain valmistelussa suon rahkasammalpinta näytti kuivana harmaanvihreältä.

Kuljimme suojelualueen läpi vastapäivään. Sopiva lähtöpaikka tiheään kuusikkoon on pieni pistotie Vanhan Hämeenlinnantien varressa lähellä Lamminsuontien risteystä. Tästä pääsee yhden kostean tihkupinnan ylityksellä itse suon laidalle. Ensimmäisenä vastassa on komeiden kuusien varjostama kapea korpivyö. Itse luhdalla kasvaa runsaasti koivua. Suon rehevyydestä kielivät runsas raatekasvusto sekä kurjenpolvi. Kävelimme luhtaa 200-300 m pohjoiseen, jonka jälkeen palasimme kalliojyrkänteiden luo. Kallioseinämän jyrkkyydestä saa parhaimman kuvan juuri alapuolelta. Nousimme ylös kalliolle, jossa evästauon aikana kertosimme havaittujen kasvien tuntomerkkejä. Taukopaikalta laskeuduimme vielä etsimään kalliopiiloja, jossa kaksi miestä piilotteli sisällissodan mainingeissa. Emme kuitenkaan täydellä varmuudella hoksanneet juuri tuota kallionkoloa. Palasimme lähtöpaikkaan Vanhan Hämeenlinnantien laitaa pitkin.

Retkiryhmäämme kuului vantaalainen Ahti Mäkinen, joka on tehnyt työuransa Helsingin yliopiston kasvitieteen laitoksella. Hän kertoi, että hänen tervaleppätutkimuksensa käsittää myös koealan, joka sijaitsee Lamminsuon itälaidalla. Ahdin ansiosta moni luhtasuon kasvi sai tarinaa taustakseen.

Tässä listana kasveja-sieniä, joista käytiin keskustelua: tihkupinnalla luhtalemmikki ja jättipalsami (tuo esiintymä kitketiin talkoilla aika tarkasti). Korven alueella mm. sulkasammal, lehtokorte, vanamo ja sikurirousku. Aivan kallion kyljessä kasvaa 3 metsälehmusta. Luhdassa raate, kurjenjalka, järvikorte, pullosara, luhtasara, jokapaikansara ja tähtisara, tuhkapaju (vastapuikea lehti), suovehka, suo-orvokki, järvikaisla, maariankämme (ei punakämme), pyöreälehtiki-hokki, lehmäntatti, punikkittatti, rantakukka, leveäosmankäämi, hiirenporras jne. Noustessa kalliolle mm. mustakonna-marja, korpipaatsama, linnunkaali. Tämä valikoiman kimpussa vierähti kummasti kaksi tuntia! Ja lehtovirmajuuri päätien varressa.

Linnut olivat aika kateissa paria puukiipijää ja kulorastasta lukuun ottamatta.

Lamminsuon on hieno, vaikuttava retkikohde! Tulevina kausina sinne voisi tehdä retken jo kesä-heinäkuun taitteessa, jolloin alueen linnusto ja luhtasuon kasvikunta on parhaassa iskussa. Koko retkikunta vaikutti kokemaansa oikein tyytyväiseltä.

Paul Segersvärd

25.8.2018 SIPOONKORVEN VAELLUS

Sipoonkorven vaellukselle klo 9.30.-13.30. osallistui 17 retkeläistä. Oppaina Eero H ja Rauno Yrjölä. Kiersimme Kalkinpolttajan luontopolun (7 km). Muutamat saapuivat julkisilla lähtöpaikalle, kaksi vähän myöhästyi aloituksesta, mutta sai meidät kiinni n. 2 km päässä.

Retki sujui leppeän kesäisessä säässä. Högbergetin laella retken alussa katselimme tovin rauhallisesti maisemia. Metsäkirvisiä muutti, jokunen räystäspääsky lenteli, kivitasku ja leppälintukin lennähti. Eväspaikka oli laavulla, jossa hömötiäisen *tsää tsää* -kuului, sepelkyyhkykin kujersi vielä. Nopeat grillasivat makkarat, tulet olivat valmiina. Lintulajimäärä oli retkellä vaatimaton 17. Kukkivia kasveja oli vielä runsaanpuoleisesti, keto-orvokkeja, isomaksaruoho, jänönsalaatti kalkkikaivoksen lähellä, vain muutama sieni näkyi. Lammastilalta kuului määkimistä reitin varrelta laavun tuntumassa.

Komeaa siirtolohkareta katselimme Högbergetin rinteessä.

Jotkut retkeläiset ryhmäytyivät ja kirittivät loppumatkan nopeaa tahtia, ja 7 ihmistä meni ennen aikojaan autoille. Hiitaamat puolestaan venyttivät joukkoa taaksepäin. Pidimme vielä pienen kokoavan tauon Högbergetin kalliolla ennen lopetusta.

Ihan hieno kierros syyskesän metsässä.

Eero Haapanen

2.9.2018 LÄHIMETSÄRETKI TIMMERMALMIIN

Klo 10:00-13:00, oppaina Tiina Parkkima ja Paul Segersvärd. Osallistujia 17 ja yksi koira (2 lasta, 1 teini, loput varttuneempaa väkeä). Osallistujista 6 tuli Vantaan ulkopuolelta. Sää oli aamun jäljiltä aluksi vielä sumuinen, mutta retken edetessä taivas kirkastui. Maasto oli tälle kesälle tyypillisesti aika kuivaa, vaikka sateita on jo hiukan saatu. Kävelyä kertyi yhteensä n. 4,1 km. Kolme tuntia on tälle reitille oikein sopiva aika.

Kuljimme Timmermalmin suojelualueen läpi etelästä pohjoiseen. Vain lyhyt alkuosuus reitistä seuraa ulkoilutietä. Pääosa reitistä kuljetaan luonnonalustalla, joka paikoin on vaativa.

Reitin alkuosuus seuraa Timmermalmin kallioista keskielännettä. Sitten polku laskeutuu jyrkkänä purolaaksoon, jossa on hienoa lehtokorpea. Pidimme vartin evästauon rinteessä korpivyön pohjoispäässä. Aivan taukopaikan vieressä on pieni aukea neva. Kuivan kesän seurauksena saatoimme ylittää tämän kosteikon lenkkitoissa. Esim. viime syksynä tällainen ei olisi mahdollista.

Retken aikana havaittua: Sieniä alkaa hiukan näkyä metsässä. Näimme mm. männynpunikkitatin, valkolehmäntatin (nevalla), valkokärpässiä, värejä, värejä yms. Pari männynherkkutattia poimittiin talteen. Timmermalm on hieno jäkäläkohde. Keskielänteiden kallioilta löytyy poronjäkäliä, torvijäkäliä, laakson haavoilta joku nahkajäkälälaji jne. Yhdeltä haavalta retkeläinen huomasi kääpiä, jotka tunnistimme haavanarinäkäviksi. Lehtokorven länsirinteessä kasvaa maata myötäilevä metsälehmus, jonka löysimme jo edellisestä syksystä. Nevalla mm. rantahämähäkki, joka kuljetti allaan palloa munakotelo. Nevalla myös nuori rupikonna, raate, pullosara, jouhivihvilä, virpajä, vielä raakoja karpaloita jne. Linnuista näimme/kuulimme peippoja, käpytikän (3), närhen (2), hippiaisiä, kulttuurilintuina 2 ylilentävää pulua jne.

Tunnelma oli innostunut koko kierroksen ajan. Lapset (9 ja 11v) jaksoivat hyvin perille asti. Yhteenvetäminen jälkeen me oppaat saimme kiitosta retkestä. Timmermalmin metsä on erinomainen retkikohde, joka kannattaa pitää mukana perusvalikoimassa.

Paul Segersvärd

9.9.2018 SYYSRETKI SIMONKYLÄN METSÄÄN

Kello 10-12, opastivat Eero Haapanen ja Paul Segersvärd. Osallistujia oli 3 (!), 60+ miehiä. Heistä yksi oli vanha tuttu määrittäytönsä hiova kiikariheppu. Yksi paikallinen tuli retkelle, kun sattui sattumalta aloituspaikallamme.

Teimme kierroksen Kylmäojan varren ja sen lampien kautta läpi metsän, niittyalueelle, Hiirilammille ja lopussa katsoimme uutena kohteena tekomäki "Möskärin" huipun. Leppeä pilvinen aamu, ilmankosteus suuri.

Metsässä näkyi ja sirisi yksi puukiipijä, hippiäisiä. Peltoalueella niittykirvinen. Hiirilammille laskeutui nuori harmaahai-kara aika pelottomasti. Vihervarpusia iso parvi.

Kasveista näkyi mm. isolaukku, isoketosilmäruoho, Möskärillä neidonkieli. Sieniä oli lukuisasti, valekeltavahvero, koivun kantosieni, tatteja. Sienessä olevan perhejoukon lapset näyttivät meille löytämänsä äskettäin kuolleen "pupun", joka oli kuin olikin kani, vaikka oli keskellä metsää n. 200 m lähimmästä asutuksesta.

Simonkylän metsä on monipuolinen ulkoilukohde.

Eero Haapanen

15.9.2018 SIENIRETKI SIPOONKORPEEN

Sipoonkorven sieniretkellä lauantaina 15.9. kello 9:30-14:30 oli 14 osallistujaa. Oppaina Tiina Parkkima, Juha Lindy ja Samuli Lehikoinen. Erittäin sateinen ennuste lieenee karkoittanut osan osallistujista, viime vuoden yli 80 osallistujaan verrattuna. Porukka oli kyllä juuri sopivan kokoinen opastettavaksi, eikä homma mennyt yksin sienestämiseksi, vaan saimme hyvin katsottua sieniä ryhmässä. Mukana oli pari teiniä ja pari lapsiperhettä, joiden pienetkin lapset jakoivat sienestää puoliväliin saakka oikein mallikkaasti. Viime vuoden tapaan kävelimme verkkaisesti kohti Storträsk-lampea. Paljon löytyi haperoita ja rouskuja, jonkin verran tatteja. Kerroimme tärkeimpien ruokasienisukujen tuntomerkkejä ja tattien tunnistusta ja erottelua. Myrkkysienistä valkoinen ja punainen karpässieni ja pulkkosieni tulivat toivottavasti kaikille tutuiksi. Ihmiset kehuivat asiantuntevaa opastusta ja tuntuivat saaneen vahvistusta ja rohkeutta kerätä tavallisia ruokasieniämme. Storträskin toisella puolella pidimme evästaun, jonka jälkeen lapsiperheet lähtivät päiväunille. Jatkoimme vielä takaisin parkkipaikalle, ja teimme pienen retken pohjoispuolen Kalkinpolttanpolun maastoihin ja Högbergetille. Löytyikin vähän erilaista maastoa ja sieniä, tutustuimme myös korkeimpaan kohtaan, josta Juha kertoiikin enemmän historiaa. Lopuksi kertosimme sienten käsittelyä ja säilömistä, jotta kaikki saivat sienensä järkevästi käsiteltä, ja rouskujen ryöppäämistä. Kaiken kaikkiaan onnistunut retki, joka takasi kaikille osallistujille henkilökohtaista sienineuvontaa.

Tiina Parkkima

Yhteensä Vantaan retkille osallistui 412 henkilöä, joista ainakin 12 oli lapsia tai nuoria (joistakin retkistä tieto nuorten osuudesta puuttui).

